

NAPREJ

Glasilo jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo in upravljalstvo v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6, I. nadst. Učiteljska tiskarna.

Naročnina: po pošti z dostavljanjem na dom za celo leto K 42.—, za pol leta K 21.—, za štiri leta K 1050, za mesec K 350. Za Nemčijo celo leto K 46, za ostalo tujino in Ameriko K 54.

Insarati: Enostopna peti vrstica 30 v; pogojen prostor K 1.—; razglaš in poslane vrstice po 60 v; večkratne objave po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list so poštnine proste.

Posamezna številka 20 vinarjev.

**V nedeljo 10. novembra
ob pol 10. dopoldne**

Ljudski shod v Mestnem domu.

Prebivalstvo Ljubljane in okolice!

Resna doba nas kliče na resno delo. Razmere, v katerih živimo, so kritične in nujna potreba je, da se združijo vse sile! Anarhija ne sme nastati! Ob najvzornejšem redu pa zahtevamo ljudske svoboščine in pravice, svobodo in dobro socialno preskrbo. Naloga vseh državljanov je, da združijo svoje pravične zahteve do nove države v krepki, složni, a točno disciplinirani organizaciji. Državljeni, zavedajmo se svobode in porabimo jo v dobrobit zatiranih in izkoriščanih slojev! V imenu ljudstva naj govore, njega zastopniki!

Torej na snidenje v nedeljo!

Le vkup, le vkup, uboga gmajna.

Že se je glasil ta klic po naših deželah, vabil je in pozival in vlival v srca navdušenje in samozavest. In spet se razlega. Vabi vse naše ljudi, kovače, mizarje, železničarje, tesarje, kmete, vojake, zidarje, vse težake, ki se mučijo v zakajenih delavnicah, globoko pod zemljo in na polju, vse, ki sedijo v pisarnah in si služijo svoj kruh s peresom, skratka, vse zatirane in prezirane, da vstanejo in dvignejo rdeči prapor Socializma.

Le vkup, le vkup, uboga gmajna! Napočila je doba, v kateri naj se uresničijo naši ideali. Ali da zmagamo, da bomo popolni triumfatorji, je treba ogromne socialistične armade. Vsi delovni sloji: če hočete vladati po polni pravičnosti in svobode, potem je vaše mesto edinole v naših vrstah.

Ves svet se prestvarja; tudi Nemčija se bo prerodila v Liebknechtovem zmislu. Borimo se za svobodno jugoslovansko republiko. Načelo svobodnih, neodvisnih narodov je temelj in vir, mati in korenina pojma »demokracija«. Demokracija ne more narodnega načela poteptati z nogami, ne da bi hkrati zadavila tudi sebe, ne da bi si izbila tal teoretične upravičenosti, ne da bi se izdala načelno.

Ali naš boj gre še dalje. Uresničiti hočemo vse svoje cilje.

Osvoboditev mestnega prebivalstva, ki se je bila izvršila v 14. stoletju v celi Evropi, reformacija, naša prva kmečka vojna z Gubcem na čelu, z ognjem kronanim kraljem, prva francoska revolucija, julijska, februarjska, vse revolucije so bile pravzaprav obenem komunistična gibanja, da, pri vseh se komunistična smer prikazuje kot zadnja logična konsekvence. In sicer v zmerom določnejši podobi, v vedno jasnejši, znanstvenejši obliki.

Revolucije ni mogoče ustvariti mahoma. Le nezreli fantalini morejo sanjati, da se revolucija lahko napravi čez noč. Zato pa je prav tako negodno in otročje početje tistih, ki hočejo vzkipele revolucije zajeziti, zadaviti. Ako je revolucija izbruhnila, bo prodrla, mora prodreti in priti do veljave.

Sveža sapa je zavela skozi naše kraje, sapa zdravja, veselja, sile in moči. Predramite se, delavci, delavke! Le vkup, le vkup, uboga

gmajna! Naš čas je tu, naša borba se bliža koncu. Zastavimo vse moči za uresničenje naših idealov: republike, človekoljubja in komunizma.

Naj se vsi kralji in cesarji vzhoda in zahoda, severa in juga združijo zoper narode, naj se vsi božji agenti zarote zoper svobodo, naj pogine še tisoč in tisoč republikancev: republika mora priti.

Le vkup, le vkup, uboga gmajna! Zaupajte v pravičnost socialistične stvari. Sila revolucije tiči v navdušenju ljudstva, v neposrednem zaupanju v idejo, v njeno moč in neskončnost.

Le vkup, uboga gmajna! Zdaj se kuje naša bodočnost. Ne more in ne sme nam biti vseeno, kakšno obliko dobi. Zato se združimo v železno falango, katere ne bo premagala nobena sovražna sila na svetu.

Le vkup, uboga gmajna! Ne zamudimo ugodnega trenutka, ki je slednjič vendarle napočil. Naše dolgoletne sanje se udejavljajo. Zlati ideali prejšnjih dob se trgajo z neba in romajo in prebivajo med nami. Glejte, solnce Svobode, Pravičnosti, Sreče in Zdravja! Le roko nam je treba iztegniti, pa je imamo, ako nastopimo kot strnjena, številna množica, ki misli eno in hoče eno.

Bodimo eno telo, ogromno, gigantsko telo! Majhni smo posamezniki, a združeni — orjak brez primere. Noben vihar nas ne izruje; zmerom lepše procvitamo. Z veseljem zremo bodočnost, ki bode krasna, ako sedaj napremo vse svoje mišice za dosego naših vzorov.

Tudi ta revolucija je krvava. Res, da nimamo ne barikadnih bojov, ne bojov med četami in ljudstvom ali med različnimi četami. Vendar, sodrugi, koliko krvi je že teklo v strelskih jarkih! Ni tekla zastoj! Ni smela!

In zdaj, le vkup, le vkup, uboga gmajna, prezirana in teptana, stopi na dan v sklenjenih in nepremagljivih kohortah, dvigni svoj rdeči prapor visoko, visoko. Dvignite ga

vsi: črnci rudarji iz Idrije, iz Trbovelj, iz plavžev gorenjskih, iz Kaplje, iz Borovelj, od Nabrežine beli kamenarji, devinski opaljeni ribarji, polnagi nosači iz luke tržaške — četa, kot da kiparju ušla je izpod dleta — vi sključeni tkalci od stativ, strojarji smrdljivci, zaviti v čresla ostri duh, vi mlinarji, ki nam meljete kruh, zidarji iz Renč, mizarji šentviški, Solkanci, drvarji po šumah, šoto vozeči lžanci, ti mož, ki orješ in seješ, nad rodno se — rudo potiš.

ti štajerski viničar, ki nam vince mediš, ti s svinčcem v pljučih, z očmi gasnečimi stavec,

v vrtince mirno zroči savinski plavec, Vipavec brbljavi, zamišljeni briški kolon — vsi, ki poznate otiske zapestnic — spon. Zdaj je prišel čas,

zdaj je sinil dan,

zdaj vstani, plani kladivar, kladivar silni iz nas!

Zarota proti boljševikom.

Moskovska vlada je prejela iz Kijeva naslednja sporočila, ki jih smatra za verodostojna:

Takozvana Krasnovova vlada je bila zapletena sporazumno z reakcionarno, takozvano Kubansko vlado, pred kratkim v tajna pogajanja z zastopniki ententnih držav. Tekom teh pogajanj je angleški poslanec Krasnov predlagal, naj ustanove vse vlade sveta po načrtu, ki bi ga izdelala ententa, edinstveno koalicijsko za boj proti boljševizmu, in naj vse države, ki bazirajo na zakonitosti in redu, delajo na to, da zrušijo boljševiško oblast v cen-

tralni Rusiji in upostavijo enotno Rusijo, v kateri vladaj splošen red. V dosego tega načrta naj bi podpirale ta napad vse sile, ki se nahajajo močno oborožene v južni, zapadni in severni Rusiji. Posebno prihajajo v poštev astrahanske, ukrajinske in pskovske armade, ki bodo zajedno udarile proti centralni Rusiji. Na predlog angleškega poslanika je sestavil Krasnov spomenico in jo poslal nemški vladi s pripombo, naj se združijo za boj proti sovjetski Rusiji na predlog Anglije, Francije in Amerike vse vlade, in naj bo zastopana na splošnem mirovnem kongresu obnovljena enotna Rusija, ki se je osvobodila boljševikov. Vsaka ententna vlada naj se zaveže, da bo podpirala Krasnova in druge bele gardiste z zadostnimi sredstvi. Tako prošnjo obsega tudi spomenica Krasnova, ki je bila odposlana nemški vladi.

Menimo, da bodo nastopili socialisti vsega sveta, najsi že zavzemajo napram boljševizmu kakršnokoli mnenje, proti taki oboroženi intervenciji v Rusiji z vsemi silami. Socialni demokratje nikdar ne pripustimo take nasilnosti zoper bratske ruske socialiste, ki so si z lastno močjo in krvavimi žrtvami priborili socialno svobodo. Izjavljamo izrecno, da odklanjamo vsako podobno intervencijo in jo bomo skušali zatreti že v kali.

S seje Narodne vlade SHS

v Ljubljani, z dne 7. listopada 1918.

Radi razdelitve vojnega materiala v smislu pogojev za premirje se je vršil danes pogovor članov Narodne vlade z italijanskim polkovnikom Castellijem v Postojni.

Po nekaterih krajih se je nakupičilo toliko vojaških konj in vozil, da jih ni mogoče razdeliti sproti. Zato naj se vojakom puste vozovi in živila in naj se jim dovoli, da se peljejo s svojimi upregami naprej. Zapleniti se sme samo vojni material, ki ga vojaki ne rabijo.

Dvorni svetnik dr. Zupanc je obširno poročal o zdravstvenih razmerah in o zdravniški službi na kolodvorih. Preskrbljeno je za permanentno zdravniško pomoč na tukajšnjih kolodvorih. Predložil je tudi načrt, kako se bo preprečilo širjenje nalezljivih bolezni po vojaštvu, ki prihaja s fronte. Tozadevna naredba izide v kratkem. Odboru Rdečega križa, ki hoče odstopiti, se naroča, da skliče izredni občni zbor, na katerem se bo izvolil nov odbor.

Deželi preti pomanjkanje sanitetnega blaga. Zato naj se vestno shranijo vse množine sanitetnega blaga, ki ga puščajo vračajoči se vojaki pri nas. Vlada bo poverila sortiranje tega blaga strokovnjakom.

Opazilo se je, da prinašajo listi včasih neosnovane govorice, ki bi mogle kaliti ne samo javni mir, ampak tudi dobro razmerje, ki mora vladati zlasti v tem času med prebivalstvom naše države in vračajoče se armade. Ker bi znali nastati iz tega nepotrební, zelo škodljivi konflikti, priporoča vlada časopisju v tem oziru posebno pazljivost.

Deželni svet v Solnogradu poroča, da je tam veliko našega vojaštva, ki mu primanjkuje vsega potrebnega. Odgovorilo se je brzojavnim putem, da prosi Narodna vlada, naj jih preskrbe s hrano in spravijo čimprej z železnico v domovino, kakor dela v enakih slučajih naša vlada.

Sklene se naslednja **naredba poverenstva za notranje zadeve:**

Sestavi se upravna komisija, ki izdela načrt za preosnovo javne uprave v prehodni dobi, dokler se ne izdela in ne uveljavi definitivna upravna organizacija naše države.

V to komisijo se pokliče dva uradnika politične uprave in po en uradnik finančne,

šolske in justične uprave ter deželnega odbora. Bivši minister ekselencia dr. Ivan vitez Zolger se naprosi, da prevzame predsedstvo te komisije. Komisija ima pravico, da pritegne k sodelovanju strokovnjake. Z delom naj začne takoj in ga po možnosti pospeši.

Narodna vlada je suspendirala gosp. Albina Belarja kot dež. šolskega nadzornika in šolskega svetnika profesorja dr. Josipa Binderja kot profesorja na realki v Ljubljani. Srednje šole, ki so bile doslej podrejene nadzorniku Belarju, se podrede dež. šolskemu nadzorniku vladnemu svetniku dr. Ivanu Bezjaku, ljudske šole pa dež. šolskemu nadzorniku dr. Mihaelu Opeki.

Na predlog poverjenika za javna dela in obrt, inž. Remca, se ustanovi **prehodni gospodarski urad Narodne vlade SHS v Ljubljani**.

1. Za dobo, dokler se ne uredi vsa v javnem interesu ležeča produkcija in ne preide v normalni mirovni obrat, se osnuje prehodni gospodarski obrat v Ljubljani. Načeljuje mu poverjenik inž. Remec, ki se mu dodeli svet industrijecev, obrtnikov, trgovcev in delavcev.

2. Ta urad prevzame v svrhu demobilizacije: a) vse dosedanje vojaške obrate v svojo posest, ki so bili poprej last države, druge pa v svojo nadzorstvo, odnosno v najem. (Kemično tovarno v Mostah, tovarno mila in druge); b) nadzorstvo nad vsemi do sedaj po zakonu za vojne dajatve zavezanimi obrati z dispozičijsko pravico nad produkti (premogokopi, rudniki, tovarne za usnje, blago itd.); c) dispozičijsko pravico nad vsemi produkti, ki so v nujnem javnem interesu, izvzemši živila, ali ki se sploh ne pridelujejo v območju Narodne vlade SHS v Ljubljani; d) stvarno demobilizacijo sedanje vojske. Nepregledna množina raznega materiala leži na ozemlju Narodne vlade SHS, to je skupna last svobodnih narodnih držav, ki so nastale na ozemlju Avstro-Ogrske; zato bo treba o njej tudi skupno obracunati. Za vsako kjerkoli ležeče vojaško blago so odgovorni pred vsem sedanji upravljaljoči činitelji, če teh ni, pa javni činitelji (občine, orožništva, okrajna glavarstva in tudi zasebniki, ki so si na kateri koli način kaj prisvojili). Vojaki niso upravičeni prodajati niti blaga, niti živali, niti vozil. O vsem demobilizacijskem materialu se imajo napraviti kratke inventure, pregledni zapisniki in obračuni, ki se pošiljajo temu uradu.

Politični pregled.

— **Pomoč jugoslovanski Koroški.** Z ozirom na to, da Nemci prodirajo na Koroško, je Narodno vijeće poslalo na Koroško vojaško pomoč, da obvaruje na vsak način jugoslovansko narodno posest.

— **Ptuj pod kontrolo Narodnega sveta.** Dne 2. novembra se je izročila mestna občina Ptuj pod kontrolo Narodnega sveta s tem, da je bil imenovan za komisarja dr. Jurtela, ki ima odločati o vseh sklepih občinskega odbora. Dosedanji župan Ornig je odstopil. Uradni predstojnik dr. Gürtler je bil iz službe odpuščen.

— **Pogajanja z Italijani.** V Postojno so odpotovali delegati vitez Pogačnik, dr. Triller in Petejan, da se pogajajo z odposlanci italijanske armade. Italijani so zasedli Divačo in poslali parlamentarje v Postojno ter Logatec. Ti so stavili v Postojni sledeče pogoje: Na važne točke demarkacijske linije se postavi italijanska straža. Ta straža bo imela nalogo, da bo pazila, da se izvrše pogoji, ki so bili v premirju. Med te pogoje spada sledeče: 1. Vojaštvo ne sme voziti s seboj nikake težke municije in nikake artiljerije. Vse to orožje je treba najkasneje pustiti na demarkacijski liniji. 2. Infanterija sme vzeti s seboj samo puške in strojne puške. 3. Na demarkacijski liniji je treba oddati vso klavno živino, v kolikor se ne rabi za aprovizacijo dotičnih čet. 4. Ravno tako se mora oddati vsa nepotrebna vprežna živina. 5. Živila, v kolikor niso potrebna za prehrano čet, se morajo izročiti na demarkacijski liniji. Italijanski parlamentarji so se izrazili glede trena, da sme vsaka kompanija peljati s seboj tri voze.

— **Protest proti postopanju Italijanov.** Na poročilo o prihodu polkovnika Castellija v Postojno je odredil dr. Drinković v imenu Narodnega vijeća naj se italijanskemu polkovniku naznaní neodvisnost države SHS in protestira proti določilom premirja, sklenjenega med italijanskim vrhovnim poveljstvom in avstro-ogrskim armadnim poveljstvom, v kolikor se tečejo določbe premirja ozemlja SHS in ker je naša država suverena in ne priznava nobenih oblasti nad seboj in je bila naša država še pred dogovori o premirju ustnovljena. Dr. Drinković zaupa pravičnosti entente in Zedinjenih držav Amerike v tem oziru in smatra te države za prijatelje in zaščitnike naše države. Glede vseh sporov med italijansko in našo državo predlaga dogovor med kraljevino italijansko in SHS.

— **Za jugoslovansko federativno republiko.** Srbski republikanski federativni, ki biva v Ženevi, so poslali dr. Kramarju o priliki bivanja čeških delegatov v Švici sledeči pozdrav: V mestu J. Rousseaua pozdravljamo iz vsega srca naše brate Čehe, največje boritelje za svobodo tlačanih narodov v Avstro-Ogrski. Pozdravljamo Vas in Vaše kolege kot prve državljane republike Čeho-Slovakov, kot novega člana bodoče družine narodov v topli nadi, da bo vrl narod Srbov in Črnogorcev s svojimi jugoslovanskimi brati sledil Vašemu primeru za ustanovitve federativne jugoslovanske republike. Živio čehoslovski narodi Nazdar plemeniti državljani!

— **Dr. Korošec v Ženevi.** »Journal de Geneve« piše: Gospod dr. Korošec, predsednik Jugoslovanskega kluba, je prišel 28. oktobra v Ženevo. Mnogoštevilni člani jugoslovanske kolonije so ga sprejeli na kolodvoru in ga spremili v hotel. Dr. Korošec je nagovoril ljudstvo, nakar je z navdušenjem zapelo srbsko, slovensko in hrvaško, na koncu pa tudi švicarsko himno. Manifestanti so klicali slavo Wilsonu in Ameriki.

— **Nemško-slovenska pogajanja na Štajerskem.** Da se sporazumno uredi sporna vprašanja med Nemci in Slovenci na Štajerskem je štajerska deželna skupščina v Gradcu izvolila poseben likvidacijski odbor. V ta odbor so bili izvoljeni: slovenski deželni poslanec dr. Vrstovšek, deželni glavar dr. pl. Kaan, grof Attems in poslanec Pongratz.

— **O Avstriji** je napisal pokojni vodja socialne demokracije v Nemčiji sodrug Avg. Bebel naslednje besede: »Pod popolnoma absolutistično vladno se bojujejo narodnosti skupno ena proti drugi. Energični narod, ki je prikrajšan pri svojih jezikovnih pravicah, in s tem tudi na svojih gmotnih interesih, bo delal vedno na to, da dobi svojo narodno samostojnost in neodvisnost.« — Niso li to besede, ki se popolnoma prilegajo k današnji situaciji?

— **Brnski »Wehrmann« težko ranjen.** Okras brnskega Velikega trga »Wehrmann«, v kojega so zabijali žeblje, je predmet veselosti brnskega občinstva. Težko je bil ranjen ali pa je dobil »španjolko«. Meč mu je padel iz roke in glava se mu je žalostno naklonila na stran. Na vsak način bo to posledica izpremenjene politične situacije. Tudi v drugih mestih se ne godi »Wehrmannom« dobro.

— **Protinemška »Liga svobodnih listov«.** Iz Haaga pišejo, da se je vršil v Londonu kongres izdajateljev ameriških časopisov, na kojem je predložil lord Northcliffe komunike, po katerem naj bi ustanovili ameriški izdajatelji konsorcij angleških listov, ki naj bi vzdrževali tudi po vojski protinemški karakter in ki naj bi opozarjali na nevarnost nemške invazije. Naklada teh listov, zastopanih v ligi, se ceni na 15 do 20 milijonov.

— **Ententa sprejela češkoslovaške zahteve.** Kakor smo že poročali, so se češki delegati Kramář, Klofač, Staněk, Haberman in Kalina vrnili v Prago, kjer so bili navdušeno sprejeti. Dr. Kramář je govoril z balkona in izjavil, da prinaša pozdrave zapadnih demokratov. V Švici so se vse naše zahteve sprejele. Danes more reči samo to, da nobena moč na svetu ni v stanu izstrgati čehoslovškemu narodu to, kar poseduje.

— **Maršal Foch nemškim delegatom.** Iz Berlina se brzojavno poroča: Nemška vlada je poslala maršalu Fochu brezžično brzojavko, kjer pravi, da je po nalogu predsednika Wilsona zvedela, da je maršal Foch pooblaščen sprejeti zastopnike nemške vlade, da jim sporoči pogoje premirja. Nemški delegati so: general v. Gündel, državni tajnik Erzberger, poslanik grof Oberndorf, general pl. Winterfeld in pomorski kapitan Vauseloh. Pooblaščenec prosijo, da se jim brezžično sporoči, kje bi se mogli sestati z maršalom Fochom. V spremstvu pooblaščenec in tolmačev kakor tudi drugega osebja bodo v avtomobilih prispeli na prostor, ki bo označen. Nemška vlada bi v interesu človečanstva pozdravila, ko bi zavezniki hoteli predhodno odrediti počivanje orožja v času, ko nemška delegacija prispe na fronto. Maršal Foch je brezžično odgovoril: »Nemškemu vrhovnemu poveljstvu od maršala Focha. Ako se hočejo nemški pooblaščenec sestati z maršalom Fochom radi premirja, naj pridejo k francoskim predstražam na cesti Chimay — Voiron — La Capelle — Guise. Izdani bodo ukazi, da bodo tam sprejeti in spremljani na prostor, ki se je odločil za sestanek«.

— **Poljska narodna republika.** Varšavski listi poročajo o novem političnem preobratu na Poljskem. V Krakovu se je ustanovil direktorij poljske narodne republike, v katerem so zastopani tudi poljski socialisti in narodna stranka kraljevine Poljske in Galicije. Direktorij poljske republike šteje pet članov.

— **Socialna demokracija zahteva odstop cesarja Viljema.** Nemška socialno-demokratska stranka je poslala državnemu kanclerju princu Badenskemu ultimatum, v katerem zahteva v glavnem, da se morata nemški cesar in prestolonaslednik takoj odpovedati prestolu. Socialni demokratje zahtevajo tudi močnejše zastopstvo v vladi.

— **Volitve v ameriški senat.** Iz Newyorka se brzojavno poroča, da je bilo izvoljenih v ameriški senat 14 republikancev in 14 demokratov.

— **Ruski državni zaklad.** Ruski poslanik v Washingtonu je izjavil, da je spravila vlada v Omsku na varno 800 milijonov rubljev zlata, to je dve tretjini ruskega zlattega zaklada.

Dnevne vesti.

— **Ljudski shod za Ljubljano in okolico** priredi jutri ob pol 10, dopoldne socialno demokratična stranka v »Mestnem domu«. Pojasni se na shodu položaj in obnem poroča o socialnih nalogah v novi državi. Že danes pa opozarja delavstvo, da hoče imeti red in mir in protestira proti vsakršnim poizkusom, ki bi utegnili dovesti do zmed v presnavljanju te države. Naša stranka je stopila v začasno vladno neobvezno zato, ker želi, da se preporod izvrši brez krvi in nadaljnega še večjega trpljenja delavskih slojev. Dasi bodo nekatere odredbe neprijetne, dasi ni vse tako kakor delavstvo zahteva, bo vendar delavstvo stalo odločno na stališču, da neodgovorni elementi, ki imajo že toliko grehov na svoji vesti, ljudstvo, zlasti pa mladino ne bodo hujskali in zavajali k dalekosežnim nepremišljenim dejanjem. Mi smo za vsako pametno zahtevo, za vsako dejanje, ki pospešuje blagor ljudstva, toda delo za to mora biti zgrajeno na pametnem programu in organiziranem nastopu, ki edino utegne izboljšati našo pozicijo. Nahajamo se v težki prehodni dobi, ki nas vabi k smotrenemu delu za svobodo v vsakem pogledu in izmognani narod, še bolj izmognani delovni sloji morajo zaradi tega enotno nastopati povsod in ob vsaki priliki. O vsem tem se bomo pogovorili na jutrišnjem shodu, ki naj ga zlasti delavstvo poseti v obilem številu.

— **Konsumno društvo za Ljubljano in okolico** naznaja svojim članom na Viču, Glincah in Rožni dolini, da se vrši člansko zborovanje za to okrožje v nedeljo, dne 10. novembra ob 3. uri popoldne v gostilni »Amerika« na Glincah. Udeležite se polnoštevilo zborovanja svoje za druge.

— **Opomin!** Po nekaterih krajih vprizarjajo neodgovorni ljudje hujskarije proti tujerodnemu prebivalstvu. Delavci obsojamo tako početje. V svobodni državi hočemo dati svobodo vsem državljanom, ne maramo živeti v sovraštvi, ker priznavamo bratstvo vseh narodov, zlasti pa bratstvo vsega proletarijata.

— **Naredba Poverjeništvu za kmetijstvo.** Območje Poslovalnice za krmila v Ljubljani se razširi na vse ozemlje Narodne vlade SHS v Ljubljani, tedaj tudi na slovenske okraje Spodnje Štajerske, Koroške in Primorja. — V Ljubljani, dne 6. novembra 1918. — A. Kalan s. r.

— **Naša prehrana.** Že danes je gotovo, da se naša ljudska prehrana ne bo mogla vzdržati do nove žetve, ako nam ne priskoči na pomoč na eni strani Hrvatska, na drugi strani pa ententne države. Narodna vlada v Ljubljani se je obrnila radi tega do Narodnega vijeća v Zagrebu s prošnjo, naj diplomatičnim potom ententne države opozori, da se čim prej organizira aprovizacijska pomožna akcija za slovenske pokrajine, da ne nastane lakota med nami. Amerika, Avstralija in Egipt bodo morale kmalu pričeti z uvažanjem žita, masti in morebiti tudi argentinskega mesa. Upati je, da bo Narodno vijeće čim preje storilo potrebne korake.

— **Policijsko ravnanje naznanja:** Narodna vlada SHS v Ljubljani je dne 31. oktobra 1918 (glej uradni list št. 1.) razglasila, da ostanejo vsi dosedanja zakoni in vse dosedanje naredbe še nadalje v veljavi, kakor tudi, da morajo vse dosedanje oblasti in uradi, dokler vlada drugega ne ukrene, naprej uradovati. (glej uradni list št. 2.) Vsled tega opozarja policijsko ravnanje, da se morajo predpisi zakona o društvenem pravu z dne 15. novembra 1867, drž. zak. št. 134 in o shodnem pravu z dne 15. novembra 1867, drž. zak. št. 135 tudi nadalje točno izpolnjevati ter osobito vsak shod in obhod, vsako društveno zborovanje, vsako predavanje itd. policijskemu ravnanstvu v Ljubljani prijaviti, oziroma, da se morajo pri tem uradu izposlovati potrebna dovoljenja. — Vodja policijskega ravnanstva.

— **V Jugoslaviji so uvedli cenzurni odbor** Narodnega vijeća, v katerem sedijo: dr. Kramar, dr. Šimrak, šef pisarne N. vijeća, in Anton Šlegel.

— **Pozor člani Narodne straže.** Gode se velike nemarnosti pri pregledovanju zasebne prtljage. V Narodni svet prihajajo dan na dan pritožbe o samolastnem nastopu članov Narodne straže. Tako nam poročajo, da so v ponedeljek ponoči okrog 11. ure člani Narodne straže nekje v bližini Škofje Loke oropali uboge begunke, ki so se v strahu in trepetu vračale od italijanske meje preko Sv. Lucije. Grahovega in Cerkna. Pobrli so jim vso prtljago, ter so jo razdelili. Ubožice so danes brez perila. Narodne straže v Škofji Loki dolžnost je, da natančno preišče, kdo je zakrivil zločin. Sploh pa čno preišče, kdo je zakrivil zločin. Sploh pa mora vsak član Nar. straže ometi pravilno legitimacijo, da sme preiskovati in zaplenjevati

potno prtljago. Za zaplenjeno blago mora dati točno potrdilo. Nasprotno pa sme stranka zahtevati od stražarja, da se legitimira, če sme pregledovati in vzeti zasebno last, ter komu jo bo izročil. — Narodni svet.

— **Dvojna množina tobaka.** Vsled odredbe poverjenika za trgovino in obrt dr. Trillerja bodo kadilci od prihodnjega tedna naprej dobivali dvojno množino cigaret in tobaka.

— **Ureditev vojaške plače pri nas.** Moštvo in poddesetniki dobe 4 K, šarže od desetnika dalje 5 K dnevno poleg hrane. Pristojbine častnikov ostanejo začasno do nove ureditve neizpremenjene, in sicer se bodo izplačevali šaržni prejemki in vojna doklada. Vsak vojaški oddelek skrbi za prehrano in naravno tudi za častnike. Relutum za preskrbo znaša za vse vojaške osebe brez razlike 6 K dnevno. Ta relutum se sme izplačevati samo onim, ki imajo v kraju službe družino ali starše, pri katerih se lahko prehranjujejo. Onim, ki imajo priliko udeležiti se skupne vojaške prehrane, ali pri svojih, se sme izplačati dnevno 9 K. Poveljniki oddelkov imajo skrbeti za to, da se oni, katerim se izplačuje relutum, ne udeležijo vojaške prehrane. Potrebo izplačevanja in zaračunavanja reluta ter, da se dotični ne more udeležiti in ne udeležuje skupne prehrane, mora poveljnik potrditi v računskem izkazu. Tujim četam, ki samo prehajajo naše ozemlje, ne bodo izplačani nikaki denarni prejemki.

— **Domači polki.** V kratkem se premeste v Ljubljano naslednji nadomestni vojaški oddelki: pešpolk št. 17 iz Tolmezza (je že prišel), lovski bataljon št. 7 iz Dogane, strelski polk št. 5 iz Voitsberga, gorski polk št. 2 iz Ennsa, strelski polk št. 37 iz Schärdinga in bosanski lovski bataljon št. 1. Bosansko-hercegovinske nadomestne čete, kolikor jih je bilo v območju graškega vojaškega poveljstva, so se po železnici že odpeljale v Ormož, oz. Brežice.

— **Ustanove trgovske in obrtniške zbornice za Kranjsko.** Razpisanih je za uboge, onemogle iz nekdanje vojvodine Kranjske osem ustanov po 50 K in deset ustanov po 20 K; za uboge onemogle obrtnike in trgovce nekdanje vojvodine Kranjske 14 ustanov po 50 K in 10 po 20 K; za uboge onemogle vdove obrtnikov iz Kranjske 5 ustanov po 40 K in uboge onemogle vdove trgovcev iz Kranjske 5 ustanov po 20 K. Prošnje se morajo poslati trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani do 15. novembra 1918.

— **Poštni brzojavni in telefonski promet v Primorsko, Istro, Dalmacijo in v kraje jugozapadno od črte Idrija, Črni vrh, Postojna, St. Peter, Trnovo, Ilirska Bistrica do morja (z imenovanimi uradi vred) je zaprt.** — Poštno ravateljstvo.

— **Da se ohranita red in mir.** Narodna vlada v Ljubljani razglasa, da veljajo vse dosežane oblasti dotlej, ko se ukrene drugače. Potemtakem imajo okrajna glavarstva, sodnije ter ostali doslej c. kr. uradi tudi v bodoče isto moč, katero so imeli doslej. Treba je, da se njihovim odredbam pokoravamo brezpogojno. Kdor bi se njihovim ukazom ne uklonil, zapade kazni. Pravtako velja moč vojaških oblastev. Vojaške oblasti pozivljajo sedaj vsakogar, naj se stavi v službo domovine s tem, da se najbližji vojaški oblasti javi. Kdor bi se pritažil in se oblastim ne stavi na razpolago, je izdajalec. Vojaško službovanje na korist naše mlade državnosti bo trajalo samo nekaj tednov. Po preteku te dobe se vsakdo vrne domov v svoj poklic in v svobodo. Za sedaj pa je nujno, da Narodna vlada razpolaga z dovolj močno narodno armado, ki štiti domovino zoper vsako nasilje. — Narodni svet.

— **Vsem Nar. svetom po Slovenskem.** Vsako uro dobivamo z dežele, zlasti občestnih krajev pritožbe o samolastnem neobzirnem nastopanju straž krajevnih Narodnih svetov. Nujno prosimo vse krajevine N. S., da svojim članom dajo natančne legitimacije in točna povelja, ki jih sporoče nemudoma tudi N. S. v Ljubljano v potrdilo. Treba je nujno strogega reda. Krajevni odbori N. S. so odgovorni za red in nered. — Tajništvo N. S. v Ljubljani.

— **Stenografi,** povsem večji nemške in če le mogoče tudi slovenske debate, ter politično orijentirani, naj se čim prej javijo vodji korespondenčnega urada prof. Kobalu v Ljubljani, Miklošičeva cesta, Bambergova hiša, poleg uradnega Uradnega lista v mali hiši na dvorišču.

— **Po deželi razumejo svobodo** tako, da odslej ni treba plačevati davkov, spoštovati tuje lastnine itd. V tem oziru prihajajo neprestano pritožbe in poročila o nasilstvih. Nujno po-

trebno je, da Narodna vlada da navodila, naj županstva, duhovščina in učiteljstvo ljudstvo pouči tudi o dolžnostih in mu pojasni položaj. Zelo priporočljivo bi bilo, pošiljati na deželo tudi govornike, zlasti v odležnejše kraje. — Narodni svet v Ljubljani.

— **Orožniki!** Orožniške postaje na Goriškem in Primorskem so podvržene orožniškemu poveljstvu v Ljubljani. Delajo službo do prihoda ententnih čet in se potem koncentrirajo v Ljubljani. Oddelno poveljništvo v Mariboru in vse orožništvo na slovenskem Štajerskem vstevši Slovenji Gradec, Maribor, Gorenja Radgona in Ljutomer, ki veljajo kot mejni okraji so istotako podvrženi dež. orožniškemu poveljstvu v Ljubljani. Občine, narodni odbori in sveti nimajo pravice samovoljno odstavljati orožnikov. Orožništvo, ki prihaja razoroženo iz nemških delov Koroške in Štajerske dobi orožje na večjih postajah železnice oziroma naj se zgodi tozadevno pri štacijskem poveljstvu v Ljubljani. Vse orožništvo se ima takoj zapriseči na Narodno vlado po v slovenskem časopisju od 5. t. m. že objavljenem glasilu. — Poverjenik za narodno brambo.

— **Konjske hlapce** išče oskrbnništvo pristave »Zelen hrib« pri dolenskem kolodvoru. Vstop v službo takoj, Hrana in plača prav dobra. Zglasiti se je pri oskrbništvu na Zelenem hribu ali na Turjaškem trgu št. 1, I. nadstropje.

— **Cene padajo.** Iz Trsta poročajo: Cene živil v Trstu padajo, predvčerajšnjem so padle za 200 do 300 odstotkov. Riža, moke in drugih živil je v izobilju, olje se prodaja po 5 K.

— **Kalamiteta s konji,** ki jih je prepustilo z razbite fronte se vračajoče vojaštvo, je od dne do dne večja. Ne mal vzrok tiči v tem, ker oddajne komisije pri licitaciji in oddaji konj postopajo, kakor bi se šlo za semenj v mirnih časih. Menimo, da par sto kron več ali manj pri konju ne igra prav nobene vloge, ker se s polževim poslovanjem pri oddaji konj pogubi in konča na drugi strani veliko število konj. Če bi se hitreje oddajalo za vsako pametno ceno, bi se konji hitreje spravili izpod rok in bi ravno tako bil dosežen efekt, toda z razločkom, da bi ne poginilo toliko konj. Kdor pride malo na okoli po predmestjih in travnikih, lahko opazi, da se klati po ulicah in cestah, poljih in travnikih dokaj lepili konj, katerim pa grozi pri tem počasnem poslovanju neizogiben pogin.

— **2. gorski polk zasedel Maribor.** Iz Ennsa se je pripeljal v Maribor 2. gorski polk, zasedel mesto in prevzel službo. V mestu vlada popoln mir.

— **Oddajanje alkoholnih pijač na nemškem Štajerskem prepovedano.** Odsek za javni blagor nemške Štajerske je prepovedal do konca novembra točenje in oddajanje vseh vrst alkoholnih pijač, ker to zahtevajo izredne razmere.

— **Mornarska akademija razpuščena.** Mornarsko akademijo v Braunau so razpustili, kar utemeljujejo z dejstvom, da je prešla mornarica v oblast jugoslovanske države. Mornarsko moštvo so razorožili, akademične gence pa odposlali domov.

— **Zaplenjeno imetje rdečega križa.** V Pragi so zaplenili Čehi v korist češki državi vse imetje rdečega križa, ki ga cenijo na 36 milijonov kron.

— **Dunajska policija dobi topove.** Kakor poroča »Wiener Zeitung«, dobita dunajska policija in meščanska garda konjeniške oddelke, strojnice in topove. Dalekostrelnih topov in letal menda za sedaj še ne dobijo.

— **Preki sod na Hrvaškem.** Na Hrvaškem so proglasili preki sod za vojake in osebe, ki pripadajo vojaškemu kazenskemu zakonu za zločine vstaje, umora, požiga itd.

— **Promet s Trstom ustavljen.** Dvesto italijanskih vojakov je zasedlo Divačo. Ves promet proti Ljubljani so Italijani ustavili. Tudi telefonski, brzojavni in poštni promet je ustavljen.

— **Italijani v Št. Petru na Krasu.** Kakor poroča postajno poveljstvo v Št. Petru, je prišla tjakaj italijanska posadka, močna približno 2 stotniki.

— **Poljaki o nas.** »Naprzod« je priobčil informativen članek, v katerem opisuje razvoj jugoslovanske socialne demokracije tekom vojne.

— **General Sarkotić** je bil z 20 štabnimi častniki aretiran v Zagrebu. Proti njemu so se vršile velike demonstracije. Odpeljan je bil v hotel »Kroatia«, kjer se je hotel ustreliti, vendar so mu revolver odvzeli; nato pa se je hotel zastrupiti z ciankalijem, kar se mu tudi ni posrečilo. Odvedli so ga v garnizijski zapor in

bo z nekaterimi drugimi štabnimi častniki postavljen pred vojni sod radi svojega ravnanja v Bosni, nekaj častnikov pa je bilo izpuščenih.

— **Nered na Ogrskem.** Z Ogrskega poročajo, da se vrše na mnogih krajih krvavi izgredi, ker pleni ljudstvo na vseh koncih in krajih. V Tirnovu je prišla druhal, tako poroča ogrski dnevnik, s četo vojakov k županu, ga odstranila in potem oropala trgovine. Tako je zgodilo tudi v mnogih karpatskih krajih. Več vasi gori. V severnih deželah Ogrske razglašajo oblasti, prešle v roke Slovakov, slovaški Narodni svet. Ogrske oblasti odstranjajo in jih nadomeščajo z narodnimi. Tudi v južnem delu Ogrske ni nič bolje. Vojaki, ki se nahajajo na dopustu repajo v trgovinah, vojaških skladiščih, tako da je izginilo v njih roke že za več milijonov vrednosti.

— **Kako Madžari rekvirirajo.** Neki češki častnik, ki se je vrnil z Ogrskega na Dunaj, je propovedoval, da Madžari oropajo češke vojake, ki se vračajo v domovino, popolnoma vsega. Najprej jih razorože, potem pa jim odvzamejo vse, celo najpotrebnejša potna sredstva. Častniškim soprogam pobere prstane in vse dragocenosti, toliko da jih ne slečejo.

— **Ogrska država** je prevzela vse električne železnice v svojo upravo.

— **Močno so nastradali.** Iz ilovske jetnišnice na Ogrskem so ušli jetniki in se hoteli odpeljati z vlakom v Budimpešto. Večji vojaški oddelek pa je vlak med vožnjo v Budimpešto ustavil in pozval jetnike, da se mu predajo. Odgovorili so s strelji, na kar so začeli streljati nanje vojaki s strojnimi puškami. Pri tem je bilo 36 jetnikov ubitih, 60 pa ranjenih. Ostale so odpeljali v Budimpešto in jih zaprli.

Dopisi.

Iz Doba pri Domžalah. Tudi v našem kraju nismo nič kaj zadovoljni z občinsko aprovizacijo. Moko dele ves čas vojne brez močnih nakaznic, njenih cen nič ne razglase, ampak pravijo na kratko: toliko moke dobiš, toliko velja — in zbogom. Režeži, ki prihajamo po moko, moramo vrečice prinesiti s seboj, ali tistim, ki nam tehtajo pičli živež, se ne zdi vredno, da bi najprej zvagali vrečice in njih težo odračunali. Tako n. pr. dobimo v resnici samo 2½ kg moke, a plačati moramo 3 kg. Ostanek moke si razdeljevalec obdrži vedno zase. Kadar zakoljejo v vasi kakšno govejo živino, dobijo bogatinci najlepše meso in najlepši loj, a režeži ostanke, katere moramo plačevati po 16 do 20 kron kilogram, čeprav je živa vaga veljala samo šest kron. V tem oziru bi želeli več reda in več pravičnosti.

Organizacija.

Seja načelstev Zveze delavskih društev se bo vršila v nedeljo popoldne v uredništvu »Napreja«, ker je dopoldne sklican ljudski shod v »Mestnem domu«. Odbornike vabimo, da se seje zanesljivo udeležijo.

J. Mlinar, predsednik.

Odsek zaupnikov za posvetovanje o ustanovitvi delavske zbornice ima svojo sejo v torek ob 7. zvečer v uredništvu »Napreja«.

Umetnost in književnost.

Iz gledališke pisarne: Danes zvečer se ponovi Jirasekova »Laterna« izven abonementa. — Jutri, v nedeljo, 10. t. m. je popoldne ljudska igra ob znižanih cenah. Igra se Finžgarjev narodni igrokaz »Divji lovec« izven abonementa. — Zvečer se ponovi »Charleyeva teta« izven abonementa. V ponedeljek ostane gledališče zaprto; v torek se uprizori prvič Molierova veseliga »Namišljeni bolnik« za obonement »A«. Regana, namišljenega bolnika igra g. J. Povhe, reživo vodi g. Anton Danilo.

Zadnje vesti.

Pooblaščenca Narodnega vječa na italijanski fronti.

Zagreb, 8. novembra. Predsedstvo Narodnega vječa je sklenilo, poslati na italijansko fronto preko Postojne pooblaščenca pod vodstvom višjega štabnega častnika. Pooblaščenca do se odpeljali danes preko Ljubljane na fronto.

Srbi prihajajo na pomoč.

Zagreb, 8. novembra. V Zagrebu se je v zadnjih dneh organizirala velika četa srbskih vojakov, pripadnikov bivše srbske armade, ki so bili v Avstriji in Ogrski ujeti. Vsi so dobro oboroženi in opremljeni. V zaščito severnih jugoslovanskih pokrajin so odšli iz Zagreba prvi srbski in hrvatski oddelki.

Pogajanja Narodne vlade ljubljanske s poveljnikom italijanskega prevzemništva.

Ljubljana, 9. novembra. Dne 7. t. m. se je po želji Narodne vlade posebna deputacija, ki so jo tvorili člani Narodne vlade predsednik Pogačnik, dr. Triller ter Petejan, v Postojni zglasila pri poveljniku italijanskega prevzemništva, polkovniku Castelliju, da intervenira zaradi prevzetbe vojnega materiala. Kakor je pokazal razgovor, je glede interpretacije pogojev za premirje vladalo napačno razumevanje, ki bi za Avstro-Ogrsko armadno višje poveljstvo lahko imelo usodopolne posledice. Italijani so namreč trdili, da morajo avstro-ogrsko čete izročiti ves vojni material razen tistega, ki ga vojaški posamezniki rabijo za osebno oborožbo (l'armamento individuale), in da smejo čete obdržati edino-le sanitetne pomočke, vozne kuhinje, živila ter za prevoz teh reči brezpogojno potrebna vozila. Nasprotno pa stoji avstro-ogrsko armada na stališču, da mora odati samo polovico težkega materiala, dočim ostane druga polovica v njeni posesti. V tem zmislu tudi ravna četni poveljniki, tem bolj, ker italijanske prevzemne in kontrolne komisije, ki so sedaj nastanjene v Postojni, Logatcu, Št. Petru, Divači in Voloski, nimajo efektivno moči, izsiliti, kar jim je po volji. Italijani groze zaradi tega z represalijami in so v istini ustavili ves poštni, brzojavni, telefonski in železniški promet v ozemlju, ki naj ga po pogojih za premirje zasede ententa, kar bi moglo za nadaljnji odvoz čet biti usodopolno. Zastopniki Narodne vlade so se postavili na stališče, da pogoji za premirje za neodvisno in nevtrarno državo SHS sploh niso mero-dajni in obvezni, da avstro-ogrsko armade danes sploh več ni, marveč jo tvorijo samo pripadniki raznih samosvo-jih držav, ki jih treba spraviti v domovino. Torej pripada ves vojni material, ki se nahaja v ozemlju SHS, lastnini te vlade in se mora tej vladi pustiti dotlej, da o njem končno odloči mirovni kongres. Zastopniki Jugoslovanske države prosijo, naj italijanske oblasti priznajo, da je zasedba nevtralnega ozemlja, pripadajočega Jugoslovanski državi brez pravnega temelja. Zastopstvo Jugoslovanske države protestira proti njej z vso odločnostjo. Polkovniku Castelliju se je v imenu Narodnega vjeća izročila nota, ki izraža isto naziranje in jo utemeljuje na-drobno. Izročilo se mu je s prošnjo, naj jo pošlje svoji vladi. Polkovnik Castelli je izjavil, da so njegove funkcije omejene na vojaške zadeve in da on kot vojak protesta ne more sprejeti v vednost. Narodna vlada je o tem odgovoru obvestila Narodno vjeće ter ga naprosilo, naj bi Narodno vjeće pri ententi doseglo, da jugoslovanskega ozemlja ne zasedejo italijanske čete, marveč angleške, francoske ali ameriške. Bati se je namreč, da bi Italijani iz zasedbe jugoslovanskega ozemlja izvajali držav-nopravne preceđenčne pravice.

Gospodarstvo mladih narodnostnih držav in Wilsonov načrt zveze narodov.

Ljubljana, 9. novembra. Predsedstvo Narodne vlade v Ljubljani je iz Berna prejelo nastopno brzojavko: Prosimo, da se nam brzojavno sporoči, v koliko bi uresničenje Wilsonovega načrta za zvezo narodov moglo olajšati gospodarsko eksistenco glede na ozemlje omejenih mladih narodnostnih držav ter rešitev vprašanja narodnostnih manjšin. Odgovor bi se priobčil v mnogoterih časnikih raznih dežel. — Tajništvo tiskovnega oddelka zveze za interese človeštva v Bernu. Podpisal: Lerchen-weit.

Italijani v Gorici.

Gorica, 8. novembra. V Gorico so vkorakale sinoči italijanske čete, približno 1000 mož, s poveljnikom-generalom na čelu. Pozdravil jih je pokrajinski odbor Narodnega sveta.

Ameriška mornarica v Trstu.

Lugano, 8. novembra. Kakor poroča »Secolo«, so se izkreale v Trstu prve čete ameriške mornarice in sicer 3000 mož. V Trstu in na Reki pričakujejo nadaljnjih ameriških čet.

Čeho-Slovaki na strani entente.

Zeneva, 8. novembra. Zastopnik češko-slovaške države v Parizu, dr. Beneš, je uredniku lista »Journal de Paris« izjavil: Osvobodila nas je ententa. Mi ostanemo ententi zvesti in ako bodo razmere zahtevale, bomo dali ententi na razpolago svoje čete in vojni material in postavili armado 500.000 mož, ki bi vpadla v Nemčijo.

Burni prizori v francoski zbornici.

Bern, 8. novembra. (K. u.) Seja francoske zbornice dne 5. t. m. je potekla v precejšnjem razburjanju. Da naj se Clemenceaujev govor nabije, se je sklenilo le ob živahem ugovarjanju socialistov. Poslanec Mayeras je predlagal interpelcijo o natančnem zmislu, katerega odmerja francoska vlada odgovoru, ki ga je predsednik Wilson dal nemškemu državnemu tajniku Solfu. Poslanec Mayeras je zahteval izjavo, je-li vlada sprejela Wilsonovih 14 točk. Ministrski predsednik Pichon je te zahteve grajal, češ, ker more vzbuditi mnjenje, da med francosko vlado in Wilsonom ne vlada popoln sporazum. Nato je zbornica Mayerasovo interpelcijo in prav tako tudi Renaudelovo odklonila. Vlada je bila namreč stavila vprašanje zaupnice, Renaudel pa je proti temu protestiral, češ, da je nedopustno, zastopnike ljudstva puščati in nejasnem ter staviti vrašanje o zaupanju, kadar zahtevajo pojasnil.

Clemenceau o vojni in miru.

Pariz, 8. novembra. (K. u.) V francoski poslanski zbornici je predsednik Deschanel v daljšem govoru pozdravljaj zmagoviti razvoj stvari alirancev. Minister zunanjih zadev Pichon se mu je pridružil in je dejal, da se Italiji uresničuje njen sen ujedinjenja potom osvojitve iredente. Francija bode zopet zagotovila svojo narodno integriteto, pravtako se zagotovi svoboda zatiranih narodov. Ministrski predsednik Clemenceau je prečital pogoje za premirje z Avstro-Ogrsko. Zbornica je izražala svoje odobravanje. Potem je poročal o uspehu posveta alirancev v Versaillesu in dejal: Vrhovni svet je ugotovil pogoje za premirje. Pogoje nam je priporočil Wilson sam. Sovražnik se razoroži, v kolikor je treba za slučaj, da pokaže zlo voljo ali prelomi besedo. S tem naj se prepreči obnovljenje sovražnosti. (Pritrjevanje.) Ministrski predsednik je nato zbornico pozval, naj prevdarja o svojih novih dolžnostih, ki ji nastanejo z zaključkom vojne. Dejal je: Potem ko smo se izkazali vredne v vojni, se pokažimo vredne tudi v miru. Svoje zaveznike smo si pridobili za neločljive prijatelje. Pichon in Deschanel — je dejal ministrski predsednik — sta razložila, kaj naj rečemo Italiji, Srbiji in mladim, po nas osvobojenim narodom. Ne govorim o Zedinjenih državah, ki so naše stare prijateljice. Narodi so razumeli, da smo solidarni. Vojno smo dobili. Na mir bomo morali znabiti še nekaj časa čakati. Nato je govornik vse Francoze pozival k edinstvu. Francija vodi križarsko vojno pravičnosti. (Pritrjevanje.) Nato se je sklenilo, da se njegov govor javno nabije.

Revolucionarno gibanje v Nemčiji.

Hamburg, 8. novembra. Kakor se poroča, je izbruhnil včeraj v zvezi z dogodki v Kielu v Hamburški ladjedelnici »Vulkan« generalni štrajk. V Hamburgu se je vršil socialno demokratičen shod, ki se ga je udeležilo tudi mnogo vojakov in mornarjev in na katerem so navzoči zahtevali, da odstopi cesar Viljem. Po shodu se je valila velikanska množica, prepevajoč socialistične pesmi po mestu. Cestna železnica je bila ustavljena, častništvo, ki se je nahajalo med demonstranti, je bilo razoroženo. Množica je odšla potem na kolodvor, kjer je prišlo z vojaštvom do hudih bojov. Danes zjutraj so prišli vojaki in mornarji s puškami na kolodvor in ustavili vse vozove cestne železnice. Vsi vojaki, ki so bili na cesti, so se morali priključiti demonstrantom. Nato so sestavili voj, ki je odkorakal proti generalnemu poveljstvu in proti vojašnicam v Altoni.

Grof Karolyi v italijanskem glavnem stanu.

Budimpešta, 8. novembra. Ministrski predsednik ogrske republike grof Mihael Karolyi in minister Jaszy, ki sta se vrnila iz Belgrada, sta odpotovala v italijanski glavni stan v Padovo.

Demokracija zahteva odstop cesarja Viljema.

Frankfurt a. M. 8. novembra. »Frankfurter Ztg.« energično zahteva, naj cesar Viljem takoj odstopi, ker utegne sicer nastati razkol med ljudstvom in državno-zbornsko večino, ki bo ogrožal mlado demokracijo.

Zveza narodov.

Bern, 8. novembra. Komisija, katero je sestavil zvezni svet v svrhu pospeševanja rešitve vprašanja zveze narodov, zboruje permanentno. Posvetovanja o ustavi zveze narodov bodo v najkrajšem času končana.

Italijani v Črni gori.

Lugano, 8. novembra. Italijanske pomorske čete so zasedle črnogorski pristanišči Bar in Ulcinj.

Aprovizacija.

Mešo na zelene izkaznice B štev. 1 do 1300. Stranke z zelenimi izkaznicami B štev. 1 do 1300 prejmejo goveje meso v ponedeljek, dne 11. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: od 1 do pol 2 štev. 1 do 200, od pol 2 do 2 štev. 201 do 400, od 2 do pol 3 štev. 401 do 600, od pol 3 do 3 štev. 601 do 800, od 3 do pol 4 štev. 801 do 1000, od pol 4 do 4 štev. 1001 do 1200, od 4 do pol 5 štev. 1201 do 1300.

Oddaja govejega mesa pri mesarjih. Ljubljanski mesarji bodo oddajali goveje meso v ponedeljek dopoldne.

Mast na rumene izkaznice D. Stranke z rumenimi izkaznicami D prejmejo mast v torek, dne 12. t. m. dopoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: od 8 do 9 štev. 1 do 180, od 9 do 10 štev. 181 do 360, od 10 do 11 štev. 361 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 20 dkg masti, kar stane 10 K. Poleg rumene izkaznice D morajo prinesiti stranke s seboj tudi rumeno nakazilo za mast.

Sladkor in kavino primes na zelene izkaznice B prejmejo stranke zel. z B izkaznicami dne 11. t. m. in v torek, dne 12. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: V ponedeljek, dne 11. t. m. dopoldne od 8 do 9 št. 1 do 200, od 9 do 10 štev. 201 do 400, od 10 do 11 štev. 401 do 600, popoldne od pol 2 do

pol 3 štev. 601 do 800, od pol 3 do pol 4 štev. 801 do 1000, od pol 4 do pol 5 štev. 1001 do 1200, od pol 5 do 5 štev. 1201 do 1300. V torek, dne 12. t. m. dopoldne od 8 do 9 štev. 1301 do 1500, od 9 do 10 štev. 1501 do 1700, od 10 do 11 štev. 1701 do 1900, popoldne od pol 2 do pol 3 štev. 1901 do 2100, od pol 3 do pol 4 štev. 2101 do 2300, od pol 4 do pol 5 štev. 2301 do 2500, od pol 5 do 5 štev. 2501 do konca. Stranka dobi za vsako osebo četrt kg kavine primesi in pol litra sladkorja, kar stane skupaj 2,50 K.

Krompir za V. okraj. Stranke V. okraja prejmejo krompir v ponedeljek, dne 11. t. m. in v torek, dne 12. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. V ponedeljek, dne 11. t. m. dopoldne od 8 do 9 štev. 1 do 100, od 9 do 10 štev. 101 do 200, od 10 do 11 štev. 201 do 300, popoldne od 2 do 3 štev. 301 do 400, od 3 do 4 štev. 401 do 500, od 4 do 5 štev. 501 do 600. V torek, dne 12. t. m. dopoldne od 8 do 9 štev. 601 do 700, od 9 do 10 štev. 701 do 800, od 10 do 11 štev. 801 do 900, popoldne od pol 2 do pol 3 štev. 901 do 1000, od pol 3 do pol 4 štev. 1001 do 1100, od pol 4 do pol 5 štev. 1101 do 1200, od pol 5 do 5 štev. 1201 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 10 kg krompirja, kg stane 34 vinarjev.

Kostanj na zelene izkaznice A. Stranke zelenimi izkaznicami A prejmejo kostanj v ponedeljek, dne 11. t. m. dopoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: od 8 do 9 štev. 1 do 160, od 9 do 10 štev. 161 do 320, od 10 do 11 štev. 321 do konca. Stranka dobi za vsako osebo pol kg kostanja, kilogram stane 2 kroni.

Razno.

* **Pri grofu Czerninu hišna preiskava.** Narodni odbor v Pragi je odredil na gradu grofa Czernina hišno preiskavo in zaplenil važnejše politične dokumente.

* **Goljuška banda Rdečega križa.** Svoj čas so nemški plemiči pod pokroviteljstvom Marije Coudenhovove in grofa Nostitza ustanovili češki Rdeči križ, kateremu je češko ljudstvo pošiljalo ogromne prispevke v blagu in denarju, preverjeno, da daruje blago ubogim in lačnim vojakom, ki prihajajo bolni, sestradani in podpore potrebni v domovino. Zdaj so pa v tem društvu odkrili velikanske goljuške. Predsednica in odborniki (sami plemenitaši) so velik del teh daril jemali zase. Blago so pošiljali tudi svojim privržencem na Dunaju in v drugih mestih. Zanimivo je, da je dobil poleg cele vrste oseb tudi ogrski minister Andrassy 5 kg kave, 10 kg čokolade in 5 kg masla. Skladišče Rdečega križa je bilo na nekem praškem kolodvoru. Tu so sedaj zaplenili za tri milijone živil, med drugim 96 vreč moke in 33 vreč steriliziranega mleka. Takim zlahtnim goljušom je bilo tedaj prav lahko »vztrajati«! Ljudstvo pa stradaj in daruj svoje življenje za take barabe.

* **Nemško gospodarstvo v Srbiji.** Iz Zemuna pišejo: Nemci so odšli iz Srbije kot svoj čas Vandali iz Rima. Pokazali so se prave naslednike teh divjakov. Uničili so vse, česar niso mogli odnesti. Oropali so tovarne strojev, tiskaren svinca in sploh vsega, kar se je dalo odnesti, drugo pa uničili. Tudi iz hiš so pokradli pohištvo in okrasje ter vse, kar je bilo le kolikaj vrednega. Na Hrvaškem niso gospodarili nič bolje. Železniško progo med Sitajnico in Zemunom so razrušili in razdrli tudi tamonjšnji železniški predor.

* **Volitve v Ameriki.** Preko Amsterdama poročajo, da je bilo izvoljenih v ameriški senat 14 republikancev in 14 demokratov.

Izdajatelj in odgovorni urednik

Josip Petejan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico
vabi na

člansko zborovanje
za okrožje

Vič-Glince-Rožna dolina

ki se vrši

v nedeljo, 10. novembra, ob 3. uri popoldne v gostilni „Amerika“ na Glincah.

Dneve članskim zborovanjem za ostala okrožja določimo pozneje — kot bodo razmere dopuščale — ter jih pravočasno objavimo.

Načelstvo.

Nadzorstvo.